

damoukidebel i eqspertis daskvna

saqarTvel os kanonis proeqtze
`saqarTvel os dedaqal aqis – Tbil isis Sesaxeb- saqarTvel os kanonSi
cvl il ebebis Setanis Taobaze-

zurab ezugbaia

I. arsebiTi xasiaTis SeniSvnebi

1. meti sicxade sWirdeba kanonproeqtSi adgil obrivi mmarTvel obis, rogorc institutis da arsebuli kanonis erT-erTi komponentis samomavl o beds, SemoTavazebul i cvl il ebebis amoqmedebis Semdeg. es probl ema imitom aris aqtual uri, rom dedaqal aqSi adgil obrivi mmarTvel obisa da adgil obrivi TviTmmarTvel obis Sexamebis sistema icvl eba adgil obrivi TviTmmarTvel obis srul fasovani ganxorciel ebiT. ufro konkretul ad, saubarია მოგმედი კანონის მე-4 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტზე _ დასადგენია, იყნება Tu არა კანონის ეს ნაწილი გაუგებელი, Tu იყნება რომელი ტარიდან და რამდენად შეიძლება ვთქვათ თბილისის მერიის, უკვე რიგოც ადგილობრივი ტვიტმარტველი ორგანოს მიერ სახელმწიფოებრივი ფუნქციების შესრულების მექანიზმი (Tu საერთო სახელმწიფო ფუნქციები, სახელმწიფო მმართველი უფლებამოსილებები დაეკისრება მერიას).

2. კანონპროექტის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის `გ- ვეპუნქტიT SemoTavazebul ia cvl il eba კანონის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტSi _ ნაწილად ვთქვათ არსებული ორგანოების ხელმძღვანელებისთვის უნდობლივობის გამოცხადების მექანიზმისა, მკვიდრდება დედაკალ აკის მერისთვის საკრებულოს მიერ უნდობლივობის გამოცხადების ინსტიტუტი. ამასთან, მიზანშეწონილად მიმაჩნია კანონპროექტSi აისახოს ვალდებულება საკრებულოს ვეერთა 1/3-ის მიერ უნდობლივობის საკითხის არღვევის ტაობაზე ვერილობითი მოტხოვნის სედეგენისა და ამ მოტხოვნის უნდობლივობის მოტივაციის ფორულირებისა. ეს ხელს შეუწყობს უნდობლივობის გამოცხადების ობიექტურობას და საკრებულოს მთელ შემადენლობას ნათელ ვარმოდგენას მისცემს კენვისურის (უნდობლივობის ტაობაზე კენვისურის) მოტივაციას.

3. კანონპროექტის პირველი მუხლის მე-7 პუნქტის `ა- ვეპუნქტიT SemoTavazebul ia cvl il eba კანონის მე-22 მუხლის პირველი პუნქტSi, კერძოდ, დგინდება დედაკალ აკის მერის არღვევის ვესი. cvl il ebaSi ასახულია საკრებულოს მიერ მერის არღვევის ვოგირტი პროცედურული საკითხი, მაგრამ არ არის გაცემული პასუხი სხვა დანარკენ პროცედურული საკითხებზე, რომელი ტაც შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს საკრებულოს მიერ მერის არღვევის პროცესი. მაგალიტად, დასაწვებია Tu არა საკრებულოს ერტი და იგივე ვეწრი მონაწილეობის მერის სხვადასხვა კანდიტატურების დასახელების პროცესი (ანუ მონაწილეობის კანდიტატურის ინიციატორ სხვადასხვა 1/3-სი), მერის რამდენიმე კანდიტატურის დასახელების შემტხვევაSi, კენვი ეყრება ველ კანდიტატურას, Tu ერტი-ერტი კანდიტატურის მიერ ხმატა სავირო რაოდენობის მირების შემდეგ კენვისურა არარ გრჯელდება, Tu ორმა ან მეტმა მერობის კანდიტატმა მირო საკრებულოს ვეერთა ხმების მინიმალურად სავირო რაოდენობა, რომელი მატგანი ცაიტი ება არღვეულიად.

gamosaval i aq SeiZl eba ramodenime iyos _ an kanonSi saerTod ar unda aisaxos meris arCevis procedurul i sakiTxebi, an meris arCevis srul i procedura unda iyos asaxul i kanonSi, an unda arsebobdes mkveTri miTiTeba sakrebul os regl amentSi kanoniT mouwesrigebel i procedurul i sakiTxebis regl amentaciis SesaZl ebl obaze.

4. kanonproeqtis pirveli muxlis me-7 punqtis `g- qvepunqtiT SemoTavazebul ia cvl il eba kanonis me-22 muxlis me-5 punqtSi, kerZod, meri angariSval debul i xdeba sakrebul os winaSe sakrebul os wevrTa siiTi Semadgenl obis 1/3-is moTxovnis safuZvel ze. aq dazustebas saWiroebs, Tu raSi konkretul ad mdgomareobs angariSval debul eba, rogori saxis da ra Sinaarsis angariSi unda iqnes wardgenil i, saWiroa Tu ara am angariSis uSual od meris mier wardgena, ra periodul obiT aris SesaZl ebel i angariSgeba da rogori regl amentiT iqneba mismenil i meris angariSi. am kiTxvebs kidev ufro aqtual urs xdis aseT angariSval debul ebas da sakrebul os wevris SekiTxvis (romel ic SeiZl eba mersac daesvas da romel zec pasuxis gacema saval debul oa kanonis Tanaxmad) instituts Soris kavSiris Tu gansxvavebis daufigsirebl oba kanonproeqtSi.

II. SeniSvnebi iuridiul teqnikaZe

1. kanonproeqti ganapirobebs cvl il ebebs saqarTvel os organul kanonSi _ saqarTvel os saarCevno kodeqsSi.

2. kanonproeqti Seicavs rogorc cvl il ebebs, ise damatebebs organul kanonSi, amitom sizustisTvis kanonproeqtis saTaurSi cvl il ebebTan erTad unda mieTiTos damatebebis Setanis Taobazec.

3. kanonproeqtis pirveli muxlis me-7 punqtis `b.g- qvepunqtiT kanonis 22-e muxlis me-3 punqts `p- qvepunqtis Semdeg emateba axal i `J- da `r- qvepunqtebi. vinaidan `p- qvepunqti am nawil Si daskvniT xasiaTs atarebs, mizanSewonilia 2 axal i qvepunqti Caematos `p- qvepunqtamde, magal iTad `o<sup>1</sup>- da `o²- qvepunqtebad.

4. kanonproeqtis pirveli muxlis me-10 punqtiT Camoyal ibebul kanonis 25-e muxlis axal i redaqcis pirveli punqtis formul ireba gasamarTia, vinaidan dausrul ebel da gaugebar xasiaTs atarebs.

5. kanonproeqtis pirveli muxlis me-15 punqtis `b- qvepunqtiT Camoyal ibebul i kanonis 30-e muxlis axal i me-5 punqtis dasaruli redaqcil daxvevas saWiroebs.

6. kanonproeqtis me-2 muxlis me-2 punqtSi aris miTiTeba sakrebul os mier axal i debul ebis damtkicebis momentze, magram ar aris dazustebul i Tu konkretul ad romel i axal i debul ebis damtkicebazea saubari (savaraudod, aq igul isxmeba qal aq Tbil isis meriis debul eba).

III. rekomendaciebi

1. kanonproeqtis pirveli muxlis me-7 punqtis `a- qvepunqtiT kanonis 22-e muxlis pirvel punqtSi SemoTavazebul cvl il ebasTan dakavSirebiT _ dedaqal aqSi adgil obrivi TviTmmarTvel obis mosaxl eobasTan daaxl oebisa da am institutis sazogadoebrivi safuZvl ebis ganmtkicebis mizniT, SesaZl ebel ia msjel obis sagani gamxdariyo sakrebul os wevrTa aranakl eb 1/3-Tan erTad, meris kandidaturis dasaxel ebis ufl ebis dedaqal aqSi mcxovrebi amomrCevl ebis jgufebisTvisac (magal iTad, aranakl eb 10.000 amomrCevl is jgufisTvis,

rogorc es moqmedi kanonis me-14 muxl is me-3 punqtis `g- qvepunqtSia gamoyenebul i sakrebul os rigggareSe sxdomis mowvevisTvis) miniWebi.

2. kanonproeqtis pirveli muxl is me-16 punqtiT SemoTavazebul ia cvl il eba kanonis 41-e muxl is me-6 punqtSi, roml is Tanaxmadac regl amentirebul ia qal aq Tbil isis biuj etSi sarezerivo fondis arsebobaTan dakavSirebul i sakiTxebi. mizanSewonil ad meCveneba kanonSive ganisazRvros aseTi sarezerivo fondis mocul obis garkveul i procentul i l imiti dedaqal aqis biuj etis saerTo mocul obasTan mimarTebiT.

IV. saerTo Sefaseba

warmodgenil i kanonproeqti Seicavs Semdeg arsebiT siaxl eebis:

- dedaqal aqis marTvaSi saxel mwifo mmarTvel obis sistemis Secvl a adgil obrivi TviTmmarTvel obiT;

- qal aq Tbil isis mTavrobis premieris institutis gauqmeba;

- dedaqal aqis adgil obrivi TviTmmarTvel obis aRmasrul ebel i organoebis sistemis ierarqisa da formirebis gamartiveba;

- dedaqal aqis adgil obrivi TviTmmarTvel obis aRmasrul ebel organoebze sakrebul os kontrol isa da gavlenis sagrZnobi gaZl iereba;

- qal aq Tbil isis sakrebul osa da meriis aparatis gayofa or Sesabamis aparatad;

- qal aq Tbil isis sakrebul os `qmeduunarobis~ da misi gadarCevis aucil ebl obis kidev erTi SemTxvevis regl amentacia _ saubaria dedaqal aqis meris 1 Tvis vadaSi sakrebul os mier aurCevl obis SemTxvevaze.

- dedaqal aqis meris Tanamdebobidan upirobo gadayeneba qal aqis biuj etis orjer zedized daumtkicebl obis SemTxvevaSi.

saerTo jamSi, kanonproeqtSi warmocenilia sami reformaciul i mimarTul eba:

a) dedaqal aqis adgil obrivi TviTmmarTvel obis sistemaSi saxel isuflebo sasworis warmomadgenl obiTi organos _ sakrebul os sasargebl od gadaxra;

b) qal aq Tbil isis marTvis sistemaSi saxel mwifo mmarTvel obis Canacvl eba srul i adgil obrivi TviTmmarTvel obiT;

g) qal aq Tbil isis adgil obrivi TviTmmarTvel obis aRmasrul ebel i organoebis sistemis gamartiveba-racional izacia.

samive mimarTul eba cal saxad unda Sefasdes rogorc demokratiul i da progresul i xasiaTis mqone.

mosal odnel pozitiur aspektebs Soris SesaZl ebel ia dasaxel des:

- Tbil isSi saqal aqo TviTmmarTvel obis saxel mwifosgan damoukidebl obis donis amaRl eba;

- dedaqal aqSi warmomadgenl obiTi kontrol is (sakrebul os mxridan meriaze kontrol is) sagrZnobi zrda;

- qal aq Tbil isis sakrebul osa da meriis muSaobis uzrunvel myofi samsaxurebis (aparatis) funcioni rebis gaumj obeseba;

- qal aq Tbil isis sakrebul os pasuxismgebl obis amaRl eba meriis mier warmoebul saqmianobaze, mis efeqtianobaze.

რაც შეეხება შესაძლო ნეგატიურ მოვლენებს, უნდა ითვას შემდეგი:

- დედაყალ აკისრებს ადგილს მთელი ტერიტორიის მთლიანად განხორციელებული ტერიტორიული პოზიტიური მოვლენა, მაგრამ რამდენად არის მომზადებული სახელმწიფო მექანიზმი დარღვევების აღმოჩენის, რომელიც უნდა სახელმწიფო ტერიტორიის და სახელმწიფოებრივი ზედამხედველობის ცენტრის ბიუროს სარგებლობაზე გასული ტერიტორია? რა სტრუქტურებს და როგორ უნდა დაეხმოს ამ ფუნქციების განხორციელებას, რომელიც დარღვევების დედაყალ აკისრებს სახელმწიფო ტერიტორიის ფარგლებში მთლიანად;

- ვფიქრობ, რომ კანონპროექტის მე-2 მუხლის დებულებები არ არის მთლიანად და საკმარისად ნათელი დედაყალ აკისრებს ტერიტორიული რეფორმის მომზადების რეგისტრაციის განხორციელებისას ასევე რეგისტრაციის სისტემაზე, სასურველია, კანონპროექტის იყოს ასახული მართი პროგრამის შემადგენელი ნაწილი, რომელიც პროექტის მიზნები და ამოცანები უზრუნველყოფს მათი მიზნების.